

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Tertia. Textus: Dic ut me adjuvet. Thema: Assumitur Maria, ut nos magis juvare valeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO ASSUMPTIONIS
B.V. MARIÆ.

CONCIO TERTIA.

Dic, ut me adjuvet. Luca 10.

Tertius.

Maria in cœlum est assumpta, ut magis
nos juvare valeat. *Thema.*

Albertus Magnus in Biblia Mariana lib. Esther cap. 5. *Exordium.*
verba, quæ olim Mardocheus ad Reginam Esther
dicebat c. 4. Mariæ in cœlum assumptæ applicat:
Ne putes, quod animam tuam tantum liberet, quo-

niam in domo Regis es, scilicet præ cunctis Judæis,
& quis noverit, utrum idcirco ad Regnum veneris? Verba Al-
berti sic sonant: *Ipsa est interventrix & advocatrix despera-*
torum, idè enim eam Dominus creavit in nativitate, & assum-

SS. Patres.

psit in Matrem in incarnatione, & exaltavit super omnes Cho-
ros Angelorum in assumptione, ut pro peccatoribus intercedat,
Esther 4. In domo Regis es: Glossa; in interioris Regis sinu; præ
cunctis Judæis, imò præ omnibus Angelis, & omnibus Sanctis &c.

Albertus Magnus.

& quis novit, utrum idcirco ad Regnum veneris; à Deo præordi-
nata, à Patriarchis figurata, à Prophetis prænunciata, à pecca-
toribus postulata, à tota Trinitate electa, & præelecta, ut in tali

S. Bonavent.

tempore, iracundia Dei, tribulationis, & mœroris omnium filio-
rum Adam parareris; idè te Rex fecit Reginam, ut nobis in per-
secutione auxiliareris. Conformiter S. Bonav. in spec. lect. 5.

Esther nostra T. Maria tantam gratiam coram Rege æterno im-

(A a) 2

petra-

petravit, quod per hanc non solum ipsa ad coronam pervenit, sed etiam generi humano morti addicto, subvenit. Et iterum in speculo c. 8. Magna erga miseros fuit misericordia Marie ad huc exulantis in mundo, sed multo major erga miseros in misericordia ejus jam regnantis in celo; majorem per beneficia innumerabilia nunc ostendit hominibus misericordiam, quia magis nunc videt innumerabiles hominum miseras. Consolacissime scribit S. Amadeus hom. 7. de B. V. Exinde charitate inenarrabili condescendens, & illos misericordissimos oculos, quibus caelum illustratur, ad nos convertens, communem pro Clero, pro populo, & utroque sexu, pro vivis, atque defunctis levat orationem.

S. Amadeus. Adest hac de celo gloriosissima, & prepotentissima, propellens omne, quod nocivum, & conferens omne, quod bonum est, cunctis ex corde rogantibus se munimen presentis vita, tribuit, & futura. Maria, inquit Richardus a S. Laurentio lib. 4. de laud. Virg. vera est, & unica Filii imitatrix, ex quo ascendit in altum, dabit & ipsa dona hominibus, siquidem nec facultas ei deesse poterit, nec voluntas. S. Bernardus ad Virginem in coelum assumptam conversus, concionatur Serm. 4. de assumpt. Ecce quibus possumus vocibus ascendentem te ad Filium deducimus, & prosequimur tantum a longe

Richardus a S. Laur. Virgo benedicta, sit pietatis tue, ipsam quam apud Deum gratiam invenisti notam facere mundo: reis veniam, medelam agris, pusillis corde robur, afflictiis consolationem, periclitantibus adjutorium, & liberationem, sanctis tuis precibus obtinendo. Ecclesia Mater orat in Vigilia ascens. in oratione secreta: Quam idcirco de presenti seculo transtulisti Dominus, ut apud te pro peccatis nostris fiducialiter intercedat. Guilielmus in cap. 4. Canticorum scribit: Continet sibi abyssos vita, & immortalium gaudiorum, sed non ita continet sibi, ut non effundat & aliis. De ejus gloria post Filium participant universi, docet S. Bernardinus Senensis Serm. de Excell. B. V. art.

S. Bernardus

Ecclesia.

Guilielmus.

S. Bernardus.

art. 2. cap. 3. Finio Exordium cum Andrea Cretense orat. 2.
Quam diu o Virgo versaberis in terrâ, te habuit parva terra *Andreas*
portio, ex quo autem translata es à terrâ, te universus mundus *Cretensis.*
continet commune propitiatorium. S. Spiritus gratiâ invocatâ
 Conceptus audire libeat.

CONCEPTUS I.

Joannes in Apocalypsi cap. 12. Mariam in cœlos assumptam describit: *Signum magnum apparuit in cœlo, mulier amicta sole, luna sub pedibus ejus, & in capite ejus corona stellarum duodecim.* *Confirmatio.* Cur his Planetis exornatam Virginem describit? Notum est has Planetas in sublunaria, ac terrestres creaturas quandam maternæ benignitatis, inclinationem, & affectum habere: sic sol omnes fovet creaturas: *Solem suum oriri facit super bonos & malos.* Luna in inferiora humilitate sua & refrigerio clementer influit, stellæ pariter corporibus terrestribus se affectuosas exhibent: quo altior nunc sol in cœlo residet, eò intensius calore suo, ac lumine, terram ditat; subseribit Academicus: *Quò altior, eò intensior*: B. V. Mariam Joannes indutam sole describit, indicans maternam Virginis benignitatem, quâ undique, & ex toto, uti pallio circumdata est, & sicut sol, *quò altior, eò intensior*: sic B. Virgo quò altior in cœlo, gloria & potentia sublimata est, eò intensior benignitatis suæ ac gratiarum thesauros nobis elargitur, & communicat. P. Ludovicus Cerchiarus pulchro Disticho veritatem expressit:

Fidite mortales, irati flammea cœli
Sidera mitescunt, Æthera Virgo subit.

Luna in inferiora humiditate suâ & refrigerio clementer influit, copiosior autem influit, quò magis est plena, Academicus symboli loco Epigraphen præfert: *Operosior, quo splendor.*
 (A a) 3

didior. Lunam ergò sub pedibus Mariæ vidit Joannes, indicium; quàm libenter & clementer suo refrigerio, & solamine influat, præsto sit, ad nos recreandos, adjuvandos. Sic Albertus Magnus lib. 1. tract. 2. c. 4. *Luna vocatur Regina celi, quia regit humiditates corporum inferiorum.* Et licet luna effectum suum magis præstat, quò magis est plena, operatur quò splendidior. Sic Maria tantò copiosiore influxu in animas sibi devotas effunditur, quò sublimius gloria cælestis fastigium conscendit. Confirmant Conceptum Guilielmus in cap. 4. Cantic. & Andreas Cretensis orat. 2. *Continet sibi abyssos vitæ, & immortalium gaudiorum, sed non ita continet sibi, ut non effundat & aliis.* Ita Guilielmus. *Ex quo translata es à terrâ, Te universus mundus continet commune propitiatorium.* Ita Andreas Cretens. Stellæ pariter corporibus terrestribus se affectuosas exhibent, & observant Astrologi, stella una mota continuò moventur & aliæ; Academicus subscribit: *Ut motam moveor:* Deiparam in cœlis assumptam stellis coronatam, inquit Joannes, quæ è terrâ in superum regiam mota, DEUM, Sanctosque omnes in nostra vota movet; Ecclesia affirmante: *Quam idcirco de presenti saculo transtulisti, ut apud Te pro peccatis nostris fiducialiter intercedat. Omnibus se exorabilem præbet, omnium necessitatibus amplissimo quodam miseretur affectu.* Scribit S. Bernardus Serm. de Verbis Apostoli,

CONCEPTUS II.

Duo ubera tua sicut duo hinnuli capra, de dilecta anima, quæ Maria est, S. Spiritus affirmat Cantic. 4. Cur capra comparat? Duo in capra deprædicanda observantur; à natura capra acutissimo est visu dives, ut ergò latius circacircum videre,

dere, pericula imminetia conspiciere valeat, saxa altissima scandit: Secundò, capræ lac sanissimum esse noscimus, ut lacte sanissimo magis abundet; præruptos scopulos ascendit, nobilissimis herbis, & radicibus ubera sua, & fontem lactis replet; quo soboles parva in valle relicta sustentetur. Saxa scandit, ut acuto suo visu, tenerum filium, vel capram filiam, à periculis tueatur. Ubra semper symbolum fuerunt clementiæ, affectûs, & teneri amoris, & signant clementiam, affectum, & amorem Virginis Mariæ erga nos homines; ita Richardus à S. Victore in cap. 4. Cantic. *Duo ubera sicut hinnuli capra adeò pietate replentur, ut alicujus miseria notitia tacta, lac fundant misericordiam, nec possis miseras scire, & non subvenire.* Consolatè Dionysius Carthus. in caput 2. *Etsi illorum corporali inopia condoleat, & succurrebat etiam non rogata, quanto magis nostra spiritali indigentia compatietur auxiliumque præbebit, si fuerit fideliter invocata.* Altitudinem ergò cælorum ascendit hodiè B. V. Maria, quò melius nunc videt nostras calamitates, eò indulgentius provideat. Inquit S. Bonav. in spec. cap. 8. Pericula, & noxia quæque à nobis depellat, & avertat. Altitudinem cælorum petiit, ut dislenta misericordiæ ubera affluentius porrigat, ut nos uberiore lacte gratiæ alat, & sustentet.

CONCEPTUS III.

Leo Sextus Imperator dictus Sapiens, hom. 6. de assumpt. Virg. ita de Maria in cælum ascendente scribit: *De terra ad cælos transvecta scala facta est mortalibus, quâ ad cælos scandunt.* Cur non potius ei titulum viæ lactæ attribuit, quæ nos ad Paradisum ducit? vel cur non vocat eam portam paradisi, vel alio nobiliori epitheto condecorat, cur scalam dicit? Notandum, quod scala, etsi una extremitate cælum tangat, uti

teti-

tetigit scala Jacob, alia nihilominus parte tangit terram, & locum illum cui innitur; quod igitur Virgo in cœlum assumpta scala, & quidem ut Andreas Cretensis scribit: Scala Jacob dicitur, per hoc nobis insinuat, quod etsi Maria de terra in cœlos assumpta fuerit, uno tamen pede etiamnum terram contingat, id est, nostris necessitatibus succurrit, & prospiciat, ita citatus Leo cap. 7. de dolor. Deiparæ. *Moratur, in his etiam terris, & circuit, & magis jam ubique adest animatum illud cœlum, omnium similiter curam gerens.* Eleganter Albertus Magnus in Bibl. Mariana Genes. Num. 24. *Ipsa est scala ascensionis de culpa ad gratiam, de mundo ad cœlum, Genes. 28. vidit Jacob in somnis scalam, id est Mariam; per eam enim descendit Filius Dei, & nos per eam ad illum. Stantem super terram; licet sedeat in throno, ad proficiendum tamen peccatoribus vicina est.*

CONCEPTUS IV.

Regius Psalmista David Reginam Virginem in cœlos assumptam, & ad thronum SS. Trinitatis elevatam, non sedere, sed stare dicit: *Astitit Regina à dextris tuis.* Ps. 44. In tanta gloria, excellentiâ, & majestate Maria utique sedebit in throno? Stare eam dicit David, cur quæso in cœlis stat? Respondet Hugo de S. Victore lib. 4. de laudibus Virg. *Virgo ad dexteram Filii sui stare perhibetur, ad insinuandum nobis patrocinium, & protectionem, quam de nobis coram Supremo tribunali Filius sui in cœlo habet, bene astitit à dextris tuis, tanquam nostrorum peccatorum patrocinatrix gladium evaginandum peccati impedit.* Conformiter Bernardus Serm. 4. de assumpt. *Advocata premisit peregrinatio nostra, qua tanquam Judicis mater, & mater misericordie, suppliciter, & efficaciter salutis nostra negotia pertractabit.*

CONCEPTUS V.

De illo perenni Paradisi fonte inquit sacer textus, Genes. cap. 1. *Fons ascendebat è terrâ, irrigans universam superficiem terrâ.* Cur ascendebat? Aquæ contra naturam est, ascendere, aqua, ac fons, prata irrigans, naturaliter descendit, per declives traduces deorsum labitur, fluit ubi descensum invenit, ubi ascensus, mons, vel collis obstitit, sistitur & aqua, retrocedit: cûr igitur fons ad irrigandum ascendens perhibetur? Respondet Abulensis: *Fons & aqua ascendens de terrâ irrigabat loco pluvia;* Aqua in terrâ serpens, non omnia adquare valet, sed tantum hunc vel illum locum, ubi pertransit; at aqua sursum tracta, omnia irrigat, & humectat. Aqua sursum tracta communicat guttas suas tam montibus, quam vallibus, tam hortis excultis, quam horridis desertis, tam rosis olentibus, quam urticis fœrentibus. Mariam fontem SS. Patres intulunt, ascendit hic fons in ascensione suâ è terrâ in cœlum, ut super omnes, grandi pluviam, pietatis munera stillat, aquis, & pluviis gratiarum, ac donorum, omnes tam bonos, quam malos, tam altos, quam humiles fœcundet, & madefaciat. Audiatur Albertus Magnus in Bibl. Mariana lib. Genes. *Fons, id est, MARIA ascendit in assumptione de terrâ miseria, & tenebrarum, irrigans gratiam, veniam, gloriam, universam superficiem terrâ.* Hinc capio verba Virginis apud Eccles. c. 24. afferentis, in columna nubis se commorari.

CONCEPTUS VI.

Ego in Altissimis habito, & thronus meus in columna nubis. Thronum suum, columnam, & nubem dicit; cur columnam, cur nubem? Legere libeat libri Exodi cap. 14. exinde intelligere est, quæ mirabilia Deus filiis Israel per columnam, & ignem præstitit: *Et erat nubes tenebrosa, & illuminans noctem,*
 Pars II. (Bb) *ita*

ita, ut ad se invicem toto noctis tempore accedere non valerent. Columna nubis erat tenebrosa, & illuminans, quomodo hoc? Explicat Tirinus ex Tostato, & Pererio: *Posita erat nubes media in Hebræos & Ægyptios insequentes, ex parte sui posteriori, quâ respiciebat Ægyptios, densior, & latior erat, atque ideo tenebrosa, præpediens, & aspectum ipsis, & accessum ad Hebræos; anteriore verò parte lucida erat, & flammea, radios sua luce emittens ultra omnia castra usque ad primam Hebræorum aciem, & hoc modo illis viam per mare demonstrans.* Columnæ illius beneficio ab innumeris periculis præservabantur Judæi, post ipsos fuit nubes densa, & umbrosa, quo minus ab Ægyptiis viderentur, sicque tuti, ac securi quiescerent. Ante Hebræos fuit flamma & ignis, viam, ac semitam in patriam electam eis demonstrans. Hinc Maria thronum suum columnam nubis dicit, ad indicandum: In cœlis, in gloria sua, & potentiâ, ac majestate, columnam nubis Hebræos comitantem erga nos homines imitari, unice huic studio incumbere, ut noxia quæque, & talia à Christicolis avertat, eos fovendo, ac protegendo, viamque in beatitudinem, suâ apud Deum pro nobis intercessione, demonstrando, ac impetrando. Audiatur S. Bonaventura in speculo lect. 3. *Considera, quod Maria est illuminatrix per beneficia lucidissima misericordie sue, per quam multi in nocte hujus sæculi illuminati sunt spiritualiter, sicut quandoque pater Israel per columnam ignis illuminati sunt corporaliter, juxta illud Psalmi: Deduxit eos in nube. Maria est nobis columna nubis, quia tanquam nubes protegit ab aestu divine indignationis, protegit etiam ab aestu diabolica tentationis, sicut iterum dicitur in Psalmo: Expandit nubem; Maria quoque columna ignis est, illuminans nos, imò illuminans mundum multis misericordie sue beneficiis; quid nos miseri, nos obtenebrati, quid in nocte hujus sæculi faceremus, si tam lucidam lucernam, si tam luminosam columnam non haberemus.* Conformiter Bernardinus Serm. de Assumpt. B. V. art. 1. cap. 3. *De hac columna nubis legitur, quod populum deducebat, defendebat, sequen-*

basat,

batur, aliquando superferebatur, ut mysticè patrocina multiplici-
cia B. V. indicarentur erga populum electorum, & omnium Chri-
stianorum.

Clamemus ergò ad B. Virginem in cœlos assumptam cum *Epilogus.*
S. Bernardo Serm. 4. de assumpt. *Virgo benedicta sit pietatis tuæ,*
ipsam, quam apud Dei gratiam invenisti, notam facere mundo;
reis veniam, periclitantibus adiutorium, & liberationem san-
ctis tuis precibus obtinendo. Trahe me post te, sicut enim ne-
mo venit ad tuum Filium, nisi Pater traxerit eum, sic etiam
quodammodo ausim dicere, quod nemo venit ad Filium tuum
gloriosissimum, nisi tuis sanctis subsidiis traxeris eum. Trahe
me igitur torpentem, ut me reddas currentem, trahere me pec-
cantem, ut me reddas penitentem, trahere me ignorantem, ut
me reddas scientem, ut curram in odorem unguentorum
tuorum, id est, in fragrantia sancta.
rum virtutum tuarum.
Amen.

